

Jego wysokość Monarch

Deirdre Hyde

fot. z arch. stadniny Wrsan Stables

W USA, reprezentując barwy Muggess Arabians, *Monarch AH* osiągnął spektakularne sukcesy wyścigowe – na 23 starty wygrał 19, w tym 14 nagród imiennych. Ustanowił przy tym dwa rekordy toru. W 1993 r. został wcielony do hodowli i od razu uplasował się na drugim miejscu w rankingach reproduktorów, zaraz za swoim ojcem *Wikingiem*. Sześć lat później w tej klasyfikacji wyprzedził swego ojca i przez najbliższe trzy lata, przed sprzedażą do Emiratów, zajmował pierwszą pozycję na liście ogierów czołowych. W tym samym roku w Galerii Sław dołączył do swego ojca *Wikinga* i matki *Sasanki*, którzy już się tam znajdowali. Został też pierwszym reproduktorem w historii

Ogier *Monarch AH* przybył do Zjednoczonych Emiratów Arabskich w grudniu 2001 r. Oczywiście nie zdawał sobie sprawy, że w tym momencie zaczął się dla niego nowy etap życia. W ogóle ma bardzo zrównoważony i pogodny temperament, a mimo zaawansowanego wieku 22 lat nadal emanuje radością.

wyścigów koni arabskich w USA, którego potomstwo osiągnęło w jednym sezonie łączną sumę wygranych nagród przewyższającą milion dolarów.

Nowe wyzwanie

Nic więc dziwnego, że szejk Sultan Bin Zayed Al Nahyan, ledwo założył swoją stadninę Wrsan Stables, zaprogał wejść w posiadanie *Monarcha AH*. Ogier ten spełniał bowiem wszystkie jego wymagania – był bardzo dzielny, a zarazem urodziwy i miał znakomity rodowód, w którym robiło się od pozytywnie sprawdzonych przodków. Jego Wysokość przykładał dużą wagę do czystości typu arabskiego i w swojej

hodowli rygorystycznie unikal ogierów z francuskich linii wyścigowych. W kraju, gdzie wyścigi reprezentują najwyższy na świecie poziom, trudno było przy takim założeniu opracować odpowiedni schemat kojarzeń, więc tym większą wartość miały sukcesy wyhodowanego przez niego przychówka.

O osiągnięciach hodowlanych *Monarcha* było już dosyć głośno, ale tak naprawdę, jak dobrze wiedzą hodowcy koni, w rozdrożu tego gatunku zwierząt na efekty czeka się tak długo, że dopiero po sprzedaży ogiera do Abu Dhabi zaczeliśmy doceniać jego wartość. Wagę

Naturalnej wielkości rzeźba
Monarcha AH w Stadninie Wrsan/
life size sculpture of *Monarch AH*
at Wrsan Stables

Monarch AH (Wiking - Sasanka) – Król stadniny Wrsan w wieku 22 lat/King of Wrsan now aged 22 years

transakcji podnosił fakt, że razem z nim nabywcy zakupili grupę elitarnych klaczy, z którymi *Monarch AH* zdążył już spłodzić zwycięzów wyścigowych. Do Emiratów pojechało także jego dwadzieścia córek, które wygrywały najwyżej dotowane gonitwy. Świadczyło to o słuszności długofalowej selekcji hodowlanej prowadzonej przez rodzinę *Magness* i zatrudnionych w ich stadnina specjalistów. Dzięki temu stadnina Wrsan w jednej chwili weszła w posiadańie stawki koni z najczęściej występujących arabskich linii wyścigowych na świecie, zy-

skując wiodącą pozycję w tamtejszym środowisku hodowlanym.

Bank genów

Większość klaczy w stadzie matek stadniny Wrsan jest polskiego pochodzenia. W USA *Monarch AH* najlepiej łączył się z córkami *Bandosa*, *Probata* i *El Paso*, zwłaszcza jeśli pochodziły z linii żeńskiej *Ofirki*. Dobre wyniki osiągał również w kojarzeniu z niektórymi innymi liniami, w szczególności z rodziną *Rodanii*, jak również pochodzącymi od klaczy *Davenport Haffia*.

His Majesty Monarch AH

Monarch AH arrived in the United Arab Emirates in December 2001, and entered a new phase of life, but of course he was blissfully unaware; he is a laid back character, easy to handle yet proud and with a great joy in life, he carries his 22 years with ease. In USA, for Magness Arabians, he had achieved outstanding success as a racehorse, winning 19 of 23 starts of which 14 were Stakes races and he had set two track records. When he retired to stud in 1993 he was an instant success and shot to second place in the US leading sire tables behind his sire

Jest Dew It (Monarch AH – Shawna Dew) – pierwszy zwycięzca wyścigów dla stadniny /Wrsan's first race winner

Wiking. Six short years later he had ousted Wiking to become Leading Sire, a position he held for the next three years until he was exported to UAE. That same year he was inducted into the Racing Hall of Fame to join both Wiking and his dam Sasanka, and he was the first sire in US Arabian racing history to have progeny win over \$1,000,000 in a single season.

Wrsan Stables – new challenge
HH Sheikh Sultan Bin Zayed Al Nahyan wanted to own Monarch AH almost from the foundation of his Wrsan Stables. Here was a horse that fulfilled all his requirements, he had been a superb athlete; he had good looks and he had an excellent, proven pedigree. His Highness has strong views on purity and maintains a strict policy on which bloodlines we may use, no French racing stallions may be on our breeding lists. This of course adds to the challenge when working on the breeding programme and must increase the value of any success his progeny may have in the country where racing is without doubt the best in the world. Monarch's stud achievements in USA have been well covered elsewhere, but as anyone who is involved in breeding knows this is such a long-term business that it is only now that we can begin to assess what has been achieved since he came to Abu Dhabi. A major factor that made Monarch's move to UAE so special was that he was accompanied by an elite group of mares, which had already produced winners by him. There were also twenty top class race winning daughters, the results of years of careful selection by the Magness family and their managers. This immediately put Wrsan in the unique position of instant ownership of a le-

i Wadduda. Były to linie znane silnie genetycznie, co niewątpliwie wpłynęło na sukcesy potomków Monarcha. Poniżej przedstawiamy przykłady niektórych takich połączeń.

Wielkie znaczenie dla stadniny Magness miało import kl. Espora 1981 (*Pierrot – Estana*). Urodziła się w Niemczech, ale zakupiono ją w Szwecji wraz z córką, kl. Espanolska 1985 (po *Probat*). Od razu pokryto ją og. *Monarch AH*, który akurat został wcielony do hodowli. Obie urodziły po nim dzielne córki. *Winning Spirit MA* 1994 (od *Espora*), po karierze wyścigowej wyrażonej skrótem 4/27 (7-7-9) 4-5, czyli 4 sezonach biegania i 27 startach zakończonych 7 zwycięstwami, siedmiokrotnym drugim miejscem i dziewięciokrotnym trzecim, uplasowała się na czele rocznika w klasifikacji klaczy i otrzymała Nagrodę Darleya dla Najlepszego Trzyletniego Konia Roku. W Abu Dhabi, gdzie rozpoczęła karierę hodowlaną, jest bardzo ceniona jako matka stadna. Jej pierwszy przychówek, kl. *Waneessah Wrsan* (po *Amer*) w swoim pierwszym sezonie wyścigowym, w którym na 5 startów zajęła dwa drugie miejsca, wykazała dużą zwyczkę formy, kiedy przeszła jako druga w mocno obsadzonej, klasycznej Nagrodzie Abu Dhabi dla klaczy.

Po niej przyszły na świat dwa ogierki, *Wakeed Wrsan* (po *Tron Ku Tu*) i *Wasel Wrsan* (po *Amer*) – oba imponujące urodą i klasą.

Espanolska urodziła w Wrsan cztery córki. Najstarsza, *Uptown Girl MRV* (po *Czarnolas*), została już wcielona do stada matek, a pierwsza urodzona przez nią klaczka, *Haalat Yathreb Wrsan* (po *Monarch*), zaczęła biegać w przyszłym sezonie. Pozostałe dwie klaczki po *Monarchu* urodzone w Abu Dhabi, są obecnie w treningu wyścigowym. Z nich *Jadhebeh Wrsan* w pierwszym sezonie uczestniczyła w 5 gonitwach, w tym 3 razy zajmując platne miejsce – 5 (1-0-1-1), a najmłodsza, *Hebah Wrsan*, wyjdzie do startu w przyszłym roku. Pierwsze trzy przychówki Espanolski po *Monarchu*, urodzone w USA, miały spektakularne kariery wyścigowe, zwłaszcza og. *Stormy Weather* 1996 – 19 (6-2-7) 2-7. Niestety, musiał zakończyć karierę wskutek kontuzji odniesionych w USA i nie wrócił już na tor, ale zajął boks ogiera czołowego razem z dwoma innymi synami *Monarcha*. Pierwszym żrebięciem urodzonym w tym roku po nim jest ogierek od córki *Gondoliera*, *Doriany* (od polskiej klaczy *Dora*, przechrzczonej na *Doraa*).

Doraa PASB ex Dora (Probat – Defilada) pochodzi ze sławnej rodziny *Ukrainki* reprezentowanej przez linię *Forty* – linię, która chyba najbardziej pozytywnie sprawdziła się w Wrsan. Nie bez znaczenia był tu także wpływ *Probata!* Krew *Dory* reprezentowana jest w Wrsan przez jej córki. *Dorianę* (po *Gondolier*) okazała się świetna w rajdach długodystansowych. *Darling Doraa* (po *Monarch AH*) wygrała Cre Run Oaks – jej kariera to: 2 (2-0-0) – i dala już cztery biegające konie, z których trzy miały na koncie zwycięstwa. *Mags Mad Max* (po *Makzan*), biegając w USA, w barwach *Sama Vaqueza*, zaliczyła 48 startów, z których

16 było zwycięskich (w tym 6 w goniówkach imiennych) plus 8 drugich miejsc i 8 trzecich. *Dhulaima W'rsan* (po *Ala Croixnoir*), importowana w latach 2002-2003, wygrała 17 razy, w tym 2 razy wygrała, a po 4 razy zajmowała drugie, trzecie i czwarte miejsce. Po zwycięstwie w Klasycznej Nagrodzie Emiratów dla klaczek, za najlepszą czterolatkę sezonu 2007 uznana została *Al Khawssaa W'rsan* (po *Oh By Gosh*). Jej pełna siostra, *Muneerah W'rsan*, wygląda również obiecująco. Tymczasem w tym roku do hodowli wcielona została pełna siostra klaczki *Darling Dora – Adorable*, o wytrwalej karierze wyścigowej: 3/15 (2-2-2). Do grupy klaczek z rodziny *Ukrainki* należy także utalentowana wyścigowo *Royal Girl* (*Monarch AH – Forma*), o następującej karierze wyścigowej: 5/22 (7-2-1) 4-1, matka ogiera *Radhaan W'rsan* (po *Tron Ku Tu*), który w tym roku później wyjdzie do startu) i klaczki *Raeaa W'rsan* (po *Amer*) – ulubionej trzylatki trenera.

Rodzina *Gazelli* or. ar. ma w Wrsan najmocniejszą reprezentację poprzez kilka różnych linii żeńskich. Z linii kl. *Orla* (*Pietusszok – Ofirka*) wywodzi się *Organdy MRV* (*Pepton – Organtyna*), półsiostra *No Ordinary Girl*, matki ogiera *Remarkable Man* (po *Chndaka*), zwycięzcy Czempionatu Emiratów w barwach szejka *Hamdan Al Maktouma*. CW *Olivia* 1989 (*Eskimos – Orneta*) urodziła dziewięcioro żrebiąt, z wyjątkiem ostatniego wszystkie po *Monarch AH*. Pierwsze trzy wielokrotnie wygrywały na amerykańskich torach. Najdzielniejszymi okazały się ogierki: *Outrageous MRV* 5,32 (9-10-6-7) 4-10 w USA i *Sir Oliver* – 6/24 (1-2-4) w Emiratach. Oba są mocnej budowy, zdrowe i o wspaniałym charakterze. Ich trzeci pełny brat, *Saint Nick*, ma przed sobą obiecującą karierę rajdową. CW *Olivia* dochowała się tylko dwóch córek: *Queen Olivia* (urodzonej w USA) o karierze 2/7 (1-2-0) i *Kareemah*

W'rsan (po *Tron Ku Tu*). *Queen Olivia* jest godną następczynią swojej matki. Wcielona do hodowli, urodziła dwie ładne klaczki po *Tron Ku Tu*.

Reprezentantką linii *Elegantki* jest *Saaka* 1983 (*Samtyr – Ruraka*) – 2/18 (1-3-6), jedna z pierwszych klaczek biegających w USA. Ma w sobie wyścigowe geny *Sambora*, które niosły także zdrowie i mocne nogi. Stadnina dochowała się od niej dwóch córek po *Monarch AH – Mai Tai MRV* – 3/15 (6-2-6) 2-5 i *Sailing Away* – 4 (2-1-0). Na razie *Mai Tai MRV* dala stawkę roslych ogierków, późno dojrzewających, ale ogierki *Mayyar W'rsan* (po *Tron Ku Tu*) i *Maymoun W'rsan* (po *Amer*) wyjdą do startu w sezonie zimowym. *Sailing Away* – 4 (2-1-0) urodziła w tym roku córkę po *Tron Ku Tu*. Klaczka ta zapowiada się na jedną kontynuatorkę linii kl. *Saaka*, aczkolwiek podobne pochodzenie ma *Never Boring* 1999 (*Monarch AH – Sir Win Amurata* po *Sambor*), która w tym roku urodziła pierwsze żrebię – klaczkę po *KA Czubuthan*. Piękna *Sweet Memories* 1998 (od *Sharon Honey* po *Gondolier*), która ma w rodowodzie także *Rusznice*, dała ogierki po *Tron Ku Tu* i *Samsheiku*.

Z *Monarchem* dobrze się łączyły córki *Bandosa*. *Zorbada* (*Bandos* – Za-

ding breeding operation and guardian of one of the most precious collections of Arabian racing bloodlines in the World.

Bank of genes

The majority of the mares in Wrsan are of Polish descent, and in USA, Monarch seemed to produce particularly well with daughters of Bandos, Probat and El Paso, whilst the Ofirka dam-line has provided an incredibly successful „nick”. He also had spectacular results with several other lines in particular Rodania, and descendants of the Davenport mares Haffia and Wadduda. It is the strength of these dam-lines which has been of the greatest importance in Monarch's achievements. Some of the results are considered below. Espora 1981 (Pierrot – Estana) bred in Germany but imported from Sweden, was a key import to Magness. She went to USA with her daughter Espolska 1985 by Probat, both mares were bred to Monarch in 1993, the year he retired to stud, and both produced winning fillies. Espora's daughter Winning Spirit MA 1994 4/27 (7-7-9) 4-5 proved to be the best filly of her generation and was named Darley Champion Three Year Old. Her breeding career commenced in Abu Dhabi and she is proving a very valuable broodmare. Her first foal, Waneessah W'rsan by Amer 5 (0-2-0) showed considerable promise in her first season of racing, coming second in the strongly contested Abu Dhabi Fillies Classic. She has been followed by two colts Wakeed W'rsan by Tron Ku Tu and Wasel W'rsan by Amer both impressive looking and capable of maintaining the family's standard of excellence. Espolska has four daughters in Wrsan the oldest Uptown Girl MRV by Czarnolas is part of the breeding herd and her first foal Haalat Yathreb W'rsan, a filly by

Monarch will race next season. Meanwhile she has two other daughters by Monarch foaled in Abu Dhabi which are in race training, of these Jadhebeh W'rsan 5 (1-0-1) in her first season racing, and her last foal Hebah W'rsan will hopefully race next season. Espolska's first three Monarch foals in USA, had all been winners and included the spectacular colt Stormy Weather 1996 19 (6-2-7) 2-7. Unfortunately racing injuries sustained in the US curtailed his race career and we could not get him back to the track, but he is now one of three Monarch sons in the stallion barn and he had his first foal this year a colt out of the Gondolier daughter Doriana (ex Dora PASB (Dora)).

Dora PASB (Dora) (Probat - Defilada), comes from the famous Ukrainka/Fortadam-line which is perhaps the most consistently successful for Wrsan. Not surprisingly the presence of Probat seems to be significant in these lines. Dora PASB is represented through her daughters Doriana (Gondolier) who has excelled in endurance, Darling Dora (Monarch AH) 2 (2-0-0) winner of the Cre Run Oaks, who is dam of four runners so far, of which three are winners, Mags Mad Max (by Makzan) 48 (16-8-8) 6-8, in USA for Sam Vasquez, Dhulaima W'rsan (by Ala Croixnoire) 17 (2-4-4-4) imported in utero and Al Khawssaa W'rsan (by Oh By Gosh) 8 (2-2-0-2) who was considered the best locally bred 4 year old filly of the 2007 season, following her win in the Emirates Fillies Classic, her full sister Muneerah W'rsan who looks equally promising. Meanwhile Darling Dora's full sister Adorable 3/15 (2-2-2) joins the breeding herd this year. The Ukrainka group is completed by the highly talented Royal Girl (Monarch AH - Forma) 5/22 (7-2-1) 4-1 who has produced a colt Radhaan W'rsan (Tron Ku Tu) who will race later this year and a filly Raeaa W'rsan (Amer), who is currently our Trainer's favourite three year old.

The family of Gazella OA is one of the strongest in Wrsan and is represented through several different branches. The first group descends through Orla (Pietuszok - Ofirka) and consists of Organdy MRV (Pepton - Organtyna) half sister to No Ordinary Girl, the dam of Remarkable Man (by Chndakha) who won the Emirates Championship for Sheikh Hamdan Al Maktoum. CW Olivia 1989 (Eskimos-Ornetta) had nine foals all except the last were by Monarch AH and the first three were all winners in USA. Her most successful being the colts Outrageous MRV 5/32 (9-10-6-7) 4-10, in USA and Sir Oliver 6/24 (1-2-4) in UAE, both are tough, sound and consistent with fantastic temperaments, whilst another full brother Saint Nick has been very highly thought of in our endurance team. CW Olivia only had two fillies, Queen Olivia foaled in USA 2/7 (1-2-0) and Kareemah W'rsan 2006 by Tron Ku Tu. Queen Olivia has neatly stepped into her dam's shoes in our broodmare herd and has produced two good looking fillies by Tron Ku Tu, The Elegantka branch of this family is represented through Saaka 1983 (Samtry -

Ruraka) 2/18 (1-3-6) one of the early fillies to race in USA, she also brings in the racing blood of Sambor who gave soundness and excellent legs. From her we have two daughters by Monarch, Mai Tai MRV 3/15 (6-2-6) 2-5 and Saailing Away 4 (2-1-0). So far Mai Tai MRV has produced a string of big colts which have been slow to mature, but hopefully Mayyar W'rsan (Tron Ku Tu) and Maymoun W'rsan (Amer) will race this Winter. Saailing Away 4 (2-1-0) has finally produced a lovely filly by Tron Ku Tu this year. At the moment this filly carries the future of Saaka's family on her back although Never Boring 1999 (Monarch AH - Sir Win Amurata by Sambor) is very similarly bred, she had her first foal this year, a filly by KA Czubuthan. The beautiful Sweet Memories 1998 (ex Sharon Honey by Gondolier) who also goes back to Rusznica has had colts by Tron Ku Tu and Samsheik.

Bandos daughters have produced well with Monarch, Zorbadia (Bandos - Zadymka) from the Selma OA family, produced eight out of fifteen foals by him. The first Mi Way MA 4/31 (5-8-3) 1-7 was a stakes winner in USA and remained with Sharon Magness but three daughters are in Wrsan of these, two recently joined the breeding herd and Rate Me Royal has an excellent yearling filly by Tron Ku Tu and First Out is in foal to Jolly By Golly.

Esbella (Bandos - Espaniola) from the family of Milordka had already produced the Darley winning filly Bellaa and Stakes winner Lady Esbella by Monarch before she was purchased for Wrsan. Since coming to UAE she has produced two colts and one filly. The filly Intissar W'rsan is rated very highly by our Trainer she won her second start but was placed second after an enquiry but she looks set to continue a successful career. Meanwhile her brother Al Mijlas W'rsan who showed no aptitude for racing, but with a superb temperament and paces, has taken to dressage and won the UAE Arabian Dressage Championship after a very consistent season in ridden classes. The family of Mlecha OA, is one of the strongest in Wrsan and of course it is Monarch's female line. His dam Sasanka also produced outstanding daughters, two were briefly owned by Wrsan but remained in USA. These were Sanna and Rhapsodyn Blue both by Wist, and both have descendants in Wrsan, from Sanna comes Al Sha'yet W'rsan (Monarch AH - Sani B IA by Oh By Gosh) a winner of two races last season, whilst Rhapsodyn Blue produced American Rhapsody by Tomanchie who had her first foal by Sam Tiki last year, a handsome athletic looking colt. One of our most treasured old ladies, is Suzanka 1983 (Eternit - Sarenka) a granddaughter of Sasanka. She is dam of thirteen foals of which Zanzibar MRV 1994 5/32 (9-10-6-7) 4-10 and Suzee Que 1995 5/23 (6-5-7) 1-7 by Monarch were top class racehorses in USA. Suzee Que is now in breeding. Suzanka arrived in Abu Dhabi in foal to the Monarch son On De Mark (ex Bunny) the result was As'sabhan W'rsan who after a successful

dymka), wywodząca się z rodzinny Selmy or. ar, osiem spośród swoich piętnastu żrebiąt urodziła właśnie po nim. Pierwszym jej przychówkiem była Mi Way MA - 4/31 (5-8-3) 1-7, która w USA wygrywała nagrody imienne i Sharon Magness zatrzymała ją dla siebie. Trzy jej córki znajdują się obecnie w Wrsan. Dwie z nich niedawno włączono do hodowli. Rate Me Royal dochowała się już doskonalej rocznej klaczki po Tron Ku Tu, a First Out jest żrebna og. Jolly By Golly.

Esbella (Bandos - Espaniola), z rodzinny Milordki, jeszcze przed sprowadzeniem do Wrsan zdała urodzić klacz Bellaa wyróżnioną nagrodą Darleya i zwycięzcynię nagród imiennych - Lady Esbella (po Monarch). Po przybyciu do Emiratów dala jeszcze dwa ogierki i jedną klaczkę. W tej kłaczce, Intissar W'rsan, trener pokłada wielkie nadzieje, bo wygrała swój drugi start, chociaż po analizie przebiegu gonitywy komisja techniczna przyznała jej drugie miejsce. Niemniej jednak wszystko wskazuje, że czeka ją błyskotliwa kariera. Jej brat Al Mijlas W'rsan nie wykazywał uzdolnień wyścigowych, natomiast jego wspaniały charakter i ruch predestynowały go do startów w ujeżdżeniu. I rzeczywiście, regularnie osiągał dobre wyniki w klasach pod siodłem, a pod koniec sezonu wygrał Czempionat Emiratów w Ujeżdżeniu dla Koni Arabskich.

Rodzina Mlechy or. ar, z której wywodzi się linia żeńska og. Monarch, należy do najsilniejszych w Wrsan. Jego matka, Sasanka, dala wyjątkowe córki, z których dwie przez pewien czas należały do Wrsan, ale ostatecznie pozostały w USA. Były to Sanna i Rhapsodyn Blue, pełne siostry po Wist. Obie pozostały w Wrsan swoje następczynie. Od Sanny wywodzi się Al Sha'yet W'rsan (Monarch AH - Sani po Oh By Gosh), zwycięzcy dwóch wyścigów w ostatnim sezonie. Rhapsodyn Blue dala klacz American Rhapsody po Tomanchie, która w zeszłym roku urodziła swoje pierwsze żrebię po Sam Tiki - atletycznie zbudowanego, ale urodzonego ogierka. W stadninie znajduje się również wnuczka Sasanki, dostojna matrona otoczona powszechnym sza-

Ogier/stallion You Snooze Ulose (Monarch AH – ELD Mareeda po Melon) – najlepiej biegający w Emiratach syn Monarcha/ the best racing son of Monarch in UAE

cunkiem – *Suzanka* 1983 (*Eternit – Sarenka*). Urodziła ona 13 sztuk potomstwa, wśród których znalazły się tak klasowe konie wyścigowe w USA, jak *Zanzibar MRV* 1994 – 5/32 (9-10-6-7) 4-10 i *Suzee Que* 1995 – 5,23 (6-5-7) 1-7 – oba po *Monarch*. *Suzee Que* jest aktualnie w kryciu. *Suzanka* przybyła do Abu Dhabi zrebna synem *Monarcha – On De Mark* (od *Bunny*). Ze skojarzenia tego urodziła się *As’Sabhan W’rsan*, która po owocnej karierze wyścigowej została skierowana do treningu ujeżdżeniowego. W stadmie

▲ Potomstwo Monarcha AH: ogiery/stallions Sir Oliver MRV, Outrageous MRV i klacz/and mare CW Olivia – zwycięzcy wyścigów/race winners

Dhuha W’rsan w drodze do zwycięstwa/going on to win at Jebel Ali Stakes, za nią/followed by GRP Marrudda Ghantoot ▼

race career is retraining for dressage. We have two more daughters Al Ghazalah W’rsan (Monarch AH) and Salwat Azzman W’rsan (On De Mark) who are showing promise in their racing careers. However *Suzanka*’s family does not end there Alamo Spirit takes part in endurance races of various distances whilst The Specialist, actually the ultimate all-roundner raced, completed 80km endurance rides successfully, and has won dressage and ridden show classes. This family are noted for superb temperament and soundness as well as all round ability. Completing our Mlecha family is Arrabelle 2 (1-0-0) by Monarch AH and the last daughter of the fabulous Arra, which of course brings in Bandos again. Sadly we lost Arrabelle last year, but fortunately she left us three daughters, US born Baidaa W’rsan by Sam Tiki who is about to start in endurance, Amal W’rsan a very promising daughter of Tron Ku Tu due to race this winter and last but not least the two year old Arabia by Amer.

The old family of Szwejkowska has descendants through Sweet Dreams MA and Darkk Moon, two good looking, race winning Monarch daughters of Wadawa (El Paso – Widawa). This family appears to be producing well, their oldest produce will race later this year. Whilst Falba 1994 (Pers – Farina) bred by Bialka Stud and purchased for Wrsan at the Polish Prestige sale of 1999 was bred to Monarch twice and produced two talented offspring, in particular the filly Dhuha W’rsan 7 (2-1-0) who has proved to be one of the best fillies of her generation. Falba has another filly and colt waiting in the wings by Tron Ku Tu and Sam Tiki respectively and she is back in foal to Monarch.

The line of Kebrebassa originated in Poland but was developed in the Yeguada

Militar of Spain and went from there to USA where it is considered a major racing dam line. When bred to Monarch it has certainly given some very good race-horses. The Mellon (Melon) daughter ELD Mereeda (ex Miss Reed) is represented by three daughters, Wildest Dreams 4/17 (3-4-1) 1-1, All Attitude 3 (0-0-1) and GRP Marudda Ghantoot 9 (1-1-1-1). We also have a full brother You Snooze Ulose 22 (3-3-2) who has been the best Monarch AH son to race in UAE so far; he was in 29th position in the leading earnings tables of 2007 (422 horses were on the table) and he was the highest placed non French horse in Open races. He has now retired to stud.

The successful matings

In early American racing there seem to have been protagonists of different bloodlines who for many years did little mixing of the lines, thus initially Town and Country Farms and Magness bred and raced mainly Polish horses, whilst others used the predominantly Crabbet or domestic American lines of Kontiki or SX Champion and so on. A few people also used some of the very speedy early Egyptian lines such as Ibn Moniet El Nefous or Asjah Ibn Faleh and combinations of these lines did produce winners. Magness had already added Widania (Wiking - Jordana) 3/20 (9-3-2-5) 5 and bred Prince Tiki (Monarch AH - Otiki) 3/15 (5-3-1) 1-3 and this led us to purchase such wonderful mares as Annatiki (SX Champion - Tikis Anna Ku) 4/41 (6-7-9) and Cash On The Spot (Sam Tiki - Spot Me) 6/43 (24-4-4-6) 11 and Appealing Lady (Patriot Missile - MHF Most Appealing) to broaden our female lines. Finally thanks to a completely different Monarch daughter, Heilo Dolly out of AK-Neheila by Ibn Moniet El Nefous a recognised source of speed we were led to the stallion Tron Ku Tu (Flaming Tron Ku - MHF Dalsinay). In 1999 she was bred to him and the result was Tronasonic 22 (4-3-2) who came to Wrsan as a highly talented but difficult yearling. He remains an individualist, but he ranked number 20 in the 2005/2006 racing season. His first foal arrived this year a smart looking filly out of Arika (Borysław - Arabella). It was the success and look of Tronasonic that persuaded us to initially lease and subsequently purchase Tron Ku Tu. He had already produced good horses from Wiking daughters, in general giving the height and scope which is sometimes lacking in Monarch's offspring. So far the results are all we could have wished and we have been encouraged to use other horses with Kontiki blood.

Monarch's offspring generally inherit his wonderful temperament and soundness which has also meant that given the chance they make excellent performance and endurance horses. Not surprisingly Monarch has produced several top class endurance horses one of these Mags Motivator out of a Gondolier daughter, Parlier, was on the short list to represent USA for the FEI World Equestrian games in Aachen. Over the next few years home bred youngsters will be added to our

Potomkowie *Monarch AH* wyróżnieni Nagrodą Darleya, w kategoriach:

- klacz trzyletnich: 1997 *Winning Spirit MA*, 1998 *Royal Atheena*, 2000 *Bellaa*
- klacz czteroletnich: 1999 *Royal Atheena*
- klacz starszych: 2000 *Royal Atheena*
- ogierów czteroletnich: 2003 *HF Ontario*
- Koń Roku: 1999 *Royal Atheena*

W latach 1999, 2000, 2001 – Magness Arabians otrzymała tytuł Hodowcy Roku

Starty og. *Monarch AH* w nagrodach imiennych

W wieku lat 3: I m. w AJC Delaware Stakes, Fire Cracker Futurity, ARAF Get of Sire Stakes, AJC Delaware Stakes Trial;

W wieku lat 4: I m. w AJC Armand Hammer Classic Handicap (G1), AJC Derby (G1), AJC Cre-Run Handicap (G3), AJC Daughters of Demrac Handicap, Florida-Bred Open Handicap, Florida-Bred Arabian Derby; II m. w Delaware Arabian Cup Classic (G2), Florida Cup Arabian Sprint (G2);

W wieku lat 5: I m. w California Arabian Cup Sprint (G2), ARAM Arabian Cup, II m. w Armand Hammer Classic Handicap (G1).

znajdują się jeszcze dwie córki *Suzanki: Al Ghazalah Wrsan* (po *Monarch AH*) i *Salwat Azzaman Wrsan* (po *On De Mark*), które pozytywnie rokują co do ich przyszłej kariery wyścigowej. Na tym jednak nie koniec, bo *Alamo Spirit* bierze udział w rajdach na różnych dystansach, a *The Specialist* wykazał się zadziwiającą wszechstronnością: ukończył z powodzeniem rajd na 80 km, jak również wygrywał konkursy ujeżdżenia i inne klasy pod siodłem. Przedstawiciele tej linii odznaczają się dobrym zdrowiem, zrównoważonym temperamentem i wszechstronnością w użytkowaniu. Kolejną przedstawicielką rodziny *Mlechy* or. ar. była *Arrabelle* (po *Monarch AH*) – 2 (1-0-0) – ostatnia córka sławnej *Arry*, przez którą wniosła krew *Bandosa*. Niestety, *Arrabelle* padła w zeszłym roku, ale pozostawiła trzy córki: urodzoną jeszcze w USA *Baidaa Wrsan* (po *Sam Tiki*), szykowaną do startu w rajdach; *Amal Wrsan* (po *Tron Ku Tu*), dobrze zapowiadającą się na wyścigach; oraz najmłodszą – dwuletnią *Arabię* (po *Amer*).

Najstarsza polska rodzina *Szwejkowskiej* ma tu swoje przedstawicielki poprzez *Sweet Dreams MA* i *Dark Moon* – dwie dziele urodziwe córki *Monarcha* i klacz *Wadawa* (*El Paso* – *Widawa*). Przychówek z tej rodziny dobrze się zapowiada, najstarsze konie

pod koniec tego roku zaczną biegać. *Falba* 1994 (*Pers – Farina*), hodowli SK Białka, nabыта do Wrsan na aukcji Polish Prestige w roku 1999, została dwukrotnie pokryta *Monarchem* i dała dwoje dzielnego potomstwa, szczególnie klaczek *Dhuha Wrsan* – 7 (2-1-0), jedną z najlepszych w swoim roczniku. W odwodzie czekają już następne żrebięta: klaczka po *Tron Ku Tu* i ogierek po *Sam Tiki*, a ostatnio *Falba* została ponownie pokryta *Monarchem*.

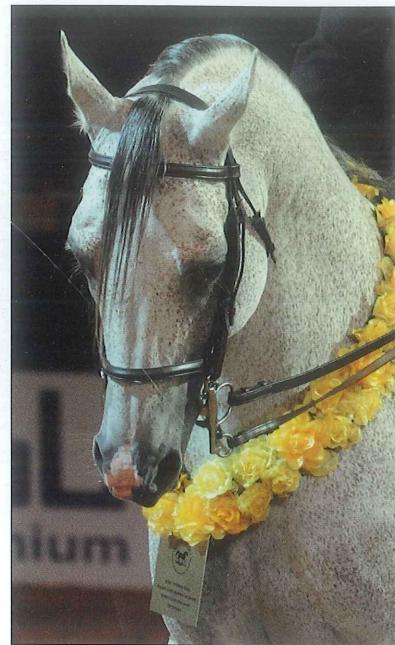
Linia wywodząca się od klaczy *Kebrebassa*, urodzonej w Polsce, ale nabitej do *Yequada Militar* w Hiszpanii, a następnie do USA, rozwinęła się tam w kierunku wyścigowym. Szczególnie wybitne konie rodzą się w wyniku kojarzenia z *Monarchem*. *ELD Mereeda*, córka ogiera *Mellon* (w Polsce *Melon*) i *Miss Reed*, reprezentowana jest w Wrsan przez trzy córki: *Wildest Dreams* – 4/17 (3-4-1) 1-1, *All Attitude* – 3 (0-0-1) i *GRP Marudda Ghantoot* 9 (1-1-1-1). Ich pełny brat, *You Snooze Ulose* – 22 (3-3-2) jest jak dotąd najlepiej biegającym w Emiratach synem *Monarcha*. W rankingu na rok 2007 wg sum wygranych plasował się na 29. pozycji spośród 422 koni, przy czym w gonitwach otwartych był najwyższej sklasyfikowanym koniem o pochodzeniu innym niż francuskie. Po karierze wyścigowej został wcielony do hodowli.

Udane połączenia

W początkach amerykańskich wyścigów koni arabskich zwolennicy poszczególnych linii krwi przez długie lata obawiali się łączenia ich z sobą. I tak, Town and Country Farms oraz rodzina Magness hodowali i trenowali głównie polskie araby, podczas gdy inni – wywodzące się z Crabbet lub rodzinne amerykańskie, jak np. linia Kontiki lub SX Champion. Nieliczni hodowcy posiłkowali się znanimi z wybitnej szybkości starymi rodami egipskimi, jak np. Ibn Moniet El Nefous, Asjah Ibn Faleh lub krzyżówka tych rodów. Magnessowie włączyli do swego stada Widanię (Wiking - Jordana) 3/20 (9-3-2-5) 5 i zaczęli używać do krycia og. Prince Tiki (Monarch AH - Otiki) 3/15 (5-3-1) 1-3. To skłoniło stadninę Wrsan do zakupu tak wspaniałych klaczek, jak Annatiki (SX Champion - Tikis Anna Ku) - 4/41 (6-7-9), Cash On The Spot (Sam Tiki - Spot Me) - 6/43 (24-4-4-6) 11, czy Appealing Lady (Patriot Missle - MHF Most Appealing), dla poszerzenia wachlarza dostępnych linii żeńskich. Sprowadzenie córki Monarcha o zupełnie innym pochodzeniu, znanej z przekazywania wybitnej szybkości Heilo Dolly (od AK Neheila po Ibn Moniet El Nefous) zwróciło uwagę hodowców na og. Tron Ku Tu (Flaming

Tron Ku - MHF Dalsinay). Heilo Dolly została nim pokryta w 1999 i owoceem tego skojarzenia był og. Tronasonic 22 (4-3-2). Ogier ten trafił do Wrsan jako roczniak z dużym potencjałem, lecz o trudnym charakterze. Nadal pozostał indywidualista, ale w rankingu po zakończeniu sezonu 2005/2006 uplasował się na 20. pozycji. W tym roku przyszło na świat pierwsze źrebię po nim – zgrabna klaczka od urodzonej w Białce kl. Arika (Borysław - Arabella). To udane połączenie spowodowało, że zdecydowano najpierw o dzierżawie, a potem o zakupie og. Tron Ku Tu. Z córkami Wikinga dawał dobrze biegające konie, dodając im wzrostu i ram, czego nieraz brakowało potomstwu Monarcha. To posunięcie hodowlane dało więc oczekiwane rezultaty, co zachęciło do użycia także innych koni z krwią Kontiki.

Większość potomstwa Monarcha dziedziczy jego cudowny temperament i zdrowie, dzięki czemu świetnie sprawdzają się w wyścigach i rajdach, jeśli tylko dostaną szansę. Nic dziwnego, że po Monarchu pochodzi kilka koni rajdowych najwyższej klasy. Jednym z nich jest Mags Motivator od córki Gondoliera, Parlier, który reprezentował USA na Jeździeckich Mistrzostwach Świata w Aachen. W następnych latach doszła

The Specialist

(Monarch AH - Suzanka)

- arab wszechstronny; zwycięzca w wyścigach, rajdach i ujeżdżeniu/
all purpose Arabian - winner in
racing, endurance and dressage

own endurance team as they mature. Meanwhile several of Monarch's offspring have taken up dressage where they generally compete in Open classes, Al Mijlas Wrsan (ex Esbella) won the 2008/9 UAE Arabian Dressage Championship he has started work at Elementary level, also this year Al Khattar Wrsan (ex Lady Steele Amie) qualified in two sections of the National Championships Junior and Arabian, he also won the Ridden Stallion Class in Dubai International Show. A rising star in both dressage and ridden classes is the spectacular chestnut Al Borai Wrsan (ex Danilovka).

In Wrsan, life revolves around Monarch, he moved into his beautiful purpose built heritage style stallion stable two years ago, it is cooled in the summers by a combination of misting fans and wind towers and it is known as the Monarch Majlis. A full size bronze statue, which is an excellent likeness punctuates the view at the end of one of the driveways and Monarch is often the only horse His Highness stops by to see. His paddock is on a corner which gives him a view of everyone's comings and goings, which he fully appreciates! He made it very clear from the beginning that horse-walkers were not for him. Did he know the alternative would be hand walking round the farm eyeing up all the girls? Monarch AH will be a hard act to follow on many counts, so far we have two sons retained in breeding, and the question of how to continue to breed his daughters is the challenge. In an attempt to introduce some desert breeding the Saudi bred Amer has been selectively used as has the Syria stallion Shaddad, whilst

Darling Doraa (Monarch AH - Dora) – zwyciężczyni/winner Cre Run Oaks, matka wybitnych koni wyścigowych/dam of top racers

this season frozen semen from Samsheik (Sambor – Cassels Genua), ZT Naphl (Imperial Napharr – ZT Difl), Zachzell (Burzell – Brusally Orlen), KA Czubuthan (Busally Orzelost – Chambray) and Jolly By Golly (By Golly – Las Tigre Lil) has been used on various Monarch daughters. Finally believing in the value of certain Egyptian lines we have been very fortunate to lease a wonderful older stallion, Fares Ikhnatoon, from Al Bawardi stud in Cairo. A winner of 9 Cup races in Egypt he is by Marshall II out of Farooza, with lines to Nasralla, Sid Abouhom and Sharkasi, unusually these days and he has no Nazeer. It will be very exciting to see what he can produce with our Monarch daughters.

His Highness rightly believes Arabians are meant to perform and he expects all the youngsters we breed to undertake some form of training. Be it racehorse or endurance horse Monarch AH passes on soundness and temperament two things that cannot be judged in the show ring yet are essential in the purebred Arabian. These attributes are part of the heritage of the breed, which must not be lost in the single-minded pursuit of either racing or the show-ring. In following such principals Sheikh Sultan lives up to the standard set his father the late President of the UAE Sheikh Zayed Bin Sultan Al Nahyan in his well known Royal Stables of Abu Dhabi. We wish him continued success as it is richly deserved.

Darley winners sired by Monarch AH

Three Year Old Filly
1997 Winning Spirit MA
1998 Royal Atheena
2000 Bellaa
Four Year Old Filly
1999 Royal Atheena
Four Year Old Colt
2003 HF Ontario
Older Mare
2000 Royal Atheena
Horse of the Year
1999 Royal Atheena

1999, 2000, 2001 Magness Arabians Breeder of the Year

Stakes race record for Monarch AH

At 3: 1st in AJC Delaware Stakes, Fire Cracker Futurity, ARAF Get of Sire Stakes, AJC Delaware Stakes Trial.
At 4: 1st in AJC Armand Hamer Classic Handicap (G1), AJC Derby (G1), AJC Cre-Run Handicap (G3) Arabian Cup Sprint-NTR, California Heritage Handicap, AJC daughters of Demrac Handicap, Florida-Bred Open Handicap, Florida-Bred Arabian Derby, 2nd Delaware Arabian Cup Classic (G2), and Florida Cup Arabian Sprint (G2)
At 5: 1st in California Arabian Cup Sprint (G2) ARAM Arabian Cup, 2nd in Armand Hamer Classic Handicap (G1)

jeszcze młodzież własnej hodowli, która wejdzie w skład rajdowej reprezentacji Emiratów, kiedy tylko osiągnie odpowiedni wiek. Tymczasem kilka koni po *Monarchu* wyspecjalizowało się w ujeżdżeniu do tego stopnia, że startują w konkurencjach otwartych. *Al Mijlas Wr'san* (od *Esbelli*) wygrał Arabskie Mistrzostwa Emiratów w Ujeżdżeniu na przełomie lat 2008 i 2009, choć zaczytał szkolenie od poziomu podstawowego. W tym samym roku *Al Khattar Wr'san* (od *Lady Steele Amie*) zakwalifikował się do finału w dwóch kategoriach – Mistrzostw Emiratów Młodych Koni i Mistrzostw Emiratów Koni Arabskich. Wygrał także klasę ogierów pod siodłem na międzynarodowym pokazie w Dubaju. Wschodzącą gwiazdą klas pod siodłem i konkurencji ujeżdżenia jest także efektowny kasztan *Al Borait Wr'san* (od *Danilovki*).

Życie codzienne stadniny Wr'san kręci się wokół ogiera *Monarch*. Dwa lata temu przeniesiono go do specjalnie dla niego zbudowanej, stylowej stajni, którą wszyscy nazywają *Monarch Majlis*. Podczas upałów jej wnętrze jest chłodzone za pomocą systemu wentylatorów i rozpylaczy mgiełki wodnej. Jeden z podjazdów zdobi naturalnej wielkości posąg ogiera, wykonany z brązu. Często *Monarch* jest jedynym koniem, przy którym Jego Wysokość zatrzymuje się, by na niego patrzeć. Ma wybieg w samym narożniku, dzięki czemu może obserwować wchodzących i wychodzących, co bardzo mu się podoba. Od razu bowiem dał wyraźnie do zrozumienia, że wymuszony ruch na karuzeli to nie dla niego. Ciekawe, czy zdawał sobie sprawę, że alternatywą będzie oprowadzanie w ręku po terenie całej farmy, co da mu możliwość przyjrzenia się wszystkim swoim panienkom?

Jasne jest, że taki fenomen jak *Monarch AH* jest trudny do powtórzenia. Jak na razie, do hodowli w Wr'san wcielono dwóch jego synów, ale powstaje wtedy problem, czym kryć jego córki. Dla wprowadzenia krwi pustynnych arabów ostrożnie został użyty *Amer* wyhodowany w Arabii Saudyjskiej, ale w tym sezonie córki *Monarcha* zainseminowano mrożo-

nym nasienniem takich ogierów, jak *Samsheik* (*Sambor – Cassels Genua*), *ZT Naphl* (*Imperial Napharr – ZT Difl*), *Zachzell* (*Burzell – Brusally Orlen*), *KA Czubuthan* (*Busally Orzelost – Chambray*) i *Jolly By Golly* (*By Golly – Las Tigre Lil*). Hodowcy wierzą także w wartość niektórych linii egipskich, więc udało im się wydzierżawić starszego już, ale wspaniałego ogiera *Fares Ikhnatoon* (*Marshall II – Farooza*) ze stadniny Al Bawardi w Kairze. Ten zwycięzca 9 gonitw reprezentuje linie krwi *Nasralla*, *Sid Abouhom* i *Sharkasi*. Co dziwne jak na owe czasy – w jego rodowodzie nie ma *Nazeera*! Ciekawe więc, jakie będą efekty jego połączenia z córkami *Monarcha*.

Jego Wysokość słusznie twierdzi, że araby są stworzone do ruchu. Uważa więc, że cała młodzież wyhodowana w jego stadninie powinna przechoodzić jakieś próby dzielności – wyścigi lub rajdy. Tak w jednym, jak i drugim przypadku *Monarch AH* przekazuje zdrowie i zrównoważony temperament – cechy, które są nie do oceny na ringu pokazowym, a dla arabów niezmiernie istotne. Należą one do dziedzictwa tej rasy, więc nie wolno pozwolić, by zostały zatracone w nierozumnej pogoni za jednostronną specjalizacją pokazową lub wyścigową. Szejk Sultan podziela w tej kwestii poglądy wyznawane przez jego zmarłego ojca – prezydenta Zjednoczonych Emiratów Arabskich, szejka *Zayeda Bin Sultana Al Nahyana*, który wcielał je w życie w swojej stadninie Royal Stables w Abu Dhabi. Życzymy mu powodzenia w tym przedsięwzięciu, bo w pełni na to zasłużył.

/tłum. K. Ch./

*Emanujący radością/
of great joy in life
Monarch AH*